

La mostra és innata en el ca me, i ja l'exhibeixen des de quissos.

Família del pagès de Son Morro (Manacor) i els seus cans, una ca me mallorquí i un ca eivissenc. Any 1920. Foto cortesia de Toni Vaquer Estelrich

ESTRUCTURA RACIAL, SELECCIÓ HISTÒRICA I RACES MODERNES

Els canvis soferts per la societat en el darrer segle i especialment en les darreres dècades, han influït negativament en la preservació del ca me ja que tant el seu sistema de caça com la seva constitució racial discrepa de les tendències actuals. El ca me no es pot entendre ni gestionar dins paràmetres de hiperselecció ja que constitueix un substrat genètic més arcaic, per desgràcia, erosionat i afectat també per la consanguinitat. Però superats aquests obstacles, la diversitat genètica que atresora suposa una oportunitat de selecció, ara ja sí amb criteris moderns, cap a la funcionalitat que altres races han esborrat de la seva base genètica.

QUÈ S'ESTÀ FENT PER RECUPERAR LA RAÇA?

La col·laboració de les tres entitats i institucions implicades (el Consell de Mallorca, la Conselleria de Medi Ambient Agricultura i Pesca i l'Associació de Caçadors i Criadors del Ca Me Mallorca) ha conduït a:

- Investigar i recomanar els creuaments viables:
 - Primerament, a partir de relacions filials, per controlar la consanguinitat.
 - En segon lloc, proposar creuaments per millorar l'assignació genètica a la raça dels quissos (2018-2019).
 - En el futur, s'inclouran els resultats de les proves funcionals per a la proposta dels millors creuaments recomanats.
- Fer un estudi genètic, a partir de microsatèl·lits d'ADN, que ha permès caracteritzar la raça, reconèixer-la com a genèticament viable, així com incloure o descartar exemplars en el llibre genealògic.

COM ES TREBALLA AMB EL CA ME?

Els socis de l'Associació de Caçadors i Criadors del Ca Me Mallorca i els caçadors propietaris d'un ca me tenen en les seves mans un recurs genètic valuós, que comporta una sèrie de responsabilitats. Sense caça efectiva no hi ha funcionalitat ni conservació de la raça en essència. A més, cal gestionar els exemplars disponibles d'acord amb els criteris que estableixen: la normativa vigent, el programa de conservació, el llibre genealògic i els estudis i les proves que estan fent entre tots.

Les directrius consensuades són:

1. Treballar amb exemplars inscrits al llibre genealògic o passar-ne les proves genètiques d'assignació individual per a la inclusió, si es tracta d'exemplars de bona funcionalitat no inscrits.
2. Efectuar creuaments únicament entre els animals recomanats pel programa de cria (en cas d'exemplars no inscrits i amb una funcionalitat molt bona, consultar-ho).
3. Notificar els naixements per incloure els quissos al llibre genealògic; vacunar i també identificar els quissos mitjançant el microxip corresponent.
4. Contactar amb el GOIB, l'associació o el Consell de Mallorca per passar les proves de funcionalitat específiques per als quissos, a les set setmanes, incloses dins els estudis que s'estan fent. També s'obtiniran les mostres per fer les proves genètiques; aquestes es faran al domicili on els cans estiguin.
5. A partir dels dotze mesos, fer les proves morfològiques, funcionals i d'intel·ligència.
6. Participar en cursos d'ensinistrament i de maneig del ca per a la caça i en altres activitats divulgatives i, en general, formar-se per treure el màxim rendiment funcional a cada exemplar.

RECOMANACIONS

És molt recomanable que la persona que té un ca me prengui consciència del tresor que aquest suposa, tant per la seva vulnerabilitat com per la necessitat de treballar que té la raça. En altres races funcionals les exigències recauen sobre el ca, però, en aquest cas, també recauen sobre el caçador. És molt sensat adherir-se a l'Associació de Caçadors i Criadors del Ca Me Mallorca, per sumar esforços i fer junts les passes cap a la formació i l'excel·lència en el maneig del ca de mostra.

QUINS RESULTATS S'ESPEREN ASSOLIR EN EL FUTUR?

1. Incrementar el nombre d'exemplars genèticament viables i amb una funcionalitat cinètica elevada.
2. Generar una cultura de maneig, de selecció, d'ensinistrament i d'aplicació funcional (dirigida a aconseguir l'excel·lència), de manera que la qualitat augmenti fins a l'exigència elevada que afecta les races modernes més populars.
3. Consolidar campionats fonamentats en proves pràctiques i arbitratges amb significat biològic, que permetin unificar i simplificar l'avaluació dels exemplars en un entorn més social, esportiu, didàctic i cinètic.
4. Treballar amb l'objectiu d'obtenir un pla d'adopció cinètica de caçadors compromesos, disposats a millorar la formació per treballar amb cans d'altres capacitats.
5. Potenciar altres funcionalitats socialment útils, basades en les qualitats cinètiques del ca me.

En els programes de recuperació i millora d'altres races es preveu l'ús d'aquests cans en tasques d'educació infantil, també per a demandes dels cossos de seguretat. Cal esmentar també la rellevància que tenen avui en dia les teràpies assistides amb cans, que s'ofereixen als col·lectius amb risc d'exclusió social, trastorns del comportament i diferents tipus de discapacitat. El ca me, pel seu caràcter intel·ligent, tranquil i empàtic, n'és un gran candidat, sense perdre de vista que la conservació de la raça depèn de la funcionalitat en caça.

CONTACTES

- Consell de Mallorca
C. del General Riera 111, Llar de la Joventut, Servei de Caça
Tel.: 971 219846
Web: www.conselldemallorca.net
- SEMILLA
C/ d'Eusebi Estada, 145
Tel.: 971 787 377
- Associació de Caçadors i Criadors del Ca Me Mallorca
Pl. del Pare Bartomeu Salvà, 9. Llucmajor
Web: www.camemallorqui.org
Tel.: 649 800 566

El ca me presenta la portada innata i una recuperació de la peça tenaç i segura. Tot plegat el converteixen en un dels millors cans de cobro.

BIBLIOGRAFIA I MÉS INFORMACIÓ

- Barceló Adrover, A. 2009. *La caça a Mallorca*. Conselleria de Medi Ambient, Govern de les Illes Balears.
- Cabarrus J.T. 1863. *Chasses et voyages*.
- Cabarrus, J.T. 1882. *El mejor perro de muestra*.
- Koshyk, C. 2011. «Majorcan Pointer». *Pointing dogs, volume one: The Continentals*. Dog Willing Publications.
- Payeras, Ll. i Falconer, J. 2001. *Ca me mallorquí*. Oficina de Caça. Consell de Mallorca.
- Payeras, Ll. i Falconer, J. 2004. *El ca me mallorquí*. Oficina de Caça. Consell de Mallorca.

Crèdits

Textos: Margalida Bernat, Elisa Roldán i Bartomeu Seguí, Servei de Caça del Departament de Desenvolupament Local del Consell de Mallorca.
Fotos: Tomeu Santandreu, fotos cedides per l'Associació de Caçadors i Criadors de Ca Me Mallorca, arxius del Servei de Caça i fotos històriques extretes del llibre *La caça a Mallorca* (Barceló, A., 2009). DL: 137-2019.

Agraïments

- Associació de Caçadors i Criadors del Ca Me Mallorca.
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca – SEMILLA.
- Programa SOIB Visibles – Consell de Mallorca Visibles 2018: «Selecció i millora funcional de races autòctones de cans de caça de Mallorca i aspectes sanitaris de les espècies cinètiques».

Direcció Insular de
Cooperació Local i Caça
Departament de
Desenvolupament Local
Consell de Mallorca

GOB. DE MALLORCA
CONSELLERIA
DE MEDI AMBIENT,
AGRICULTURA
I PESCA
SERVEI MILLORA
AGRÀRIA I PESQUERA

soib
formació
i ocupació

Presa de dades biomètriques i de mostres genètiques a partir del pel.

Grup de caçadors amb quatre cans mens mallorquins. Principis de la dècada de 1920. Foto cortesia de Jaume Bover.

